

698.

**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA WYZNAŃ RELI-
GIJNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO**

z dnia 9 września 1931 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Skarbu w sprawie gospodarki finansowej gmin wyznaniowych żydowskich.

Na podstawie art. 48 i 53 przepisów o organizacji gmin wyznaniowych żydowskich na obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem województwa śląskiego, ogłoszonych w załączniku do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 października 1927 r. (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 52, poz. 500) oraz art. 118 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) zarządza się co następuje:

I. Uchwalanie i zatwierdzanie budżetów.

§ 1. Uchwalony przez właściwe organa gminy wyznaniowej żydowskiej projekt budżetu wymaga zatwierdzenia przez władzę nadzorczą.

§ 2. Do zatwierdzania projektów budżetów zarów- no gmin wielkich jak też mniejszych upoważ- nia się wojewódzką władzę administracji ogólnej. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicz- nego może dla niektórych gmin zlecić zatwierdza- nie budżetów powiatowej władzy administracji ogól- nej, jako miejscowej władzy nadzorczej.

§ 3. Władza nadzorcza może przy zatwier- dzaniu skreślać, zniżać lub podwyższać poszczegól- ne pozycje projektu i zmieniać ich wysokość w ra- mach projektu. Władza nadzorcza może odmówić zatwierdzenia projektu budżetu, jeżeli uzna, że pro- jekt nie odpowiada zadaniom ciężącym na gminie, a nie może być odpowiednio zmieniony.

§ 4. Organa gminy wyznaniowej żydowskiej właściwe do sporządzenia projektu budżetu wska- zane są w art. 12 i 21 powołanych we wstępie prze- pisów o organizacji gmin wyznaniowych żydow- skich.

§ 5. W projektach budżetów wstawione być mogą tylko takie wydatki, które wynikają z zadań, należących w myśl art. 3 powołanych we wstępie przepisów o organizacji gmin wyznaniowych żydow- skich do zakresu działania tych gmin.

§ 6. Obowiązkiem zarządów gmin jest prze- słać sporządzone projekty budżetów na następny rok kalendarzowy w terminie do 1 października każdego roku miejscowej władzy nadzorczej, która w ciągu dalszych 30 dni przedłoży je ze swoją opinią władzy właściwej do zatwierdzenia, o ile ich sama nie zatwierdza (§ 2).

II. Uchwalanie i zatwierdzanie składek i opłat.

§ 7. Postanowienia §§ 1 — 6 mają odpowie- dnie zastosowanie do uchwał w sprawie składek i opłat.

Pozatem stosują się do nich postanowienia §§ 8 — 11.

§ 8. Sporządzone przez właściwe organa gmin wyznaniowych żydowskich listy składek oraz uchwały w sprawie opłat winny być przedłożone wła- dzy powołanej do zatwierdzenia jednocześnie z pro- jektem budżetu.

§ 9. Taksy za ubój zatwierdzone przez wła- dzę nadzorczą pozostają w mocy aż do ich zmiany. Zmiana taks przeprowadzoną być musi w trybie ustalonym dla ich zatwierdzenia (§ 7).

§ 10. Władza nadzorcza nie zatwierdzi taks za ubój rytualny, o ileby one przekraczały następują- ce normy:

za ubój wołu lub krowy	8 zł.
" " cielęcina, owcy, barana	3 "
" " indyka	1 " 40 gr.
" " gęsi	1 "
" " kaczkę	50 "
" " kury	40 "
" " kurczęcia	20 "
" " gołębia	10 "

Naczelna władza nadzorcza może w drodze wyjątku sama lub na wniosek wojewódzkiej władzy

administracji ogólnej zatwierdzić taksy przekracza- jące powyższe normy.

§ 11. Opłaty za miejsca na cmentarzu i po- mnikowe, nie uzyskają zatwierdzenia, o ile wyso- kość ich będzie przekraczała następujące granice:

- a) w gminach mniejszych:
 - 1) taksy za miejsce na cmentarzu od 10 do 500 złotych,
 - 2) taksy pomnikowe od 10 do 1000 złotych;
- b) w gminach wielkich:
 - 1) taksy za miejsce na cmentarzu od 10 do 1000 złotych,
 - 2) taksy zaś pomnikowe od 10 do 10000 zł.

Na cmentarzach wszystkich gmin musi dla lu- dności ubogiej być wydzielona oddzielna wystarczają- ca strefa, w której taksa za miejsce i najskromniej- szy kamień nagrobny wynosić będzie najwyżej 10 złotych.

III. Sposób poboru składek i opłat.

§ 12. Składka i wszelkie opłaty mogą być pobierane jedynie na podstawie zatwierdzonych przez właściwą władzę nadzorczą (§ 2) uchwał po- wołanego do ich uchwalenia organu gminy wyzna- niowej żydowskiej (§ 4).

Na pokrycie bieżących wydatków gmin na utrzymanie zwykłych stałych instytucyj wyznanio- wych oraz na wypłatę uposażeń jej duchownych funkcjonariuszy wyznaniowych i administracyjnych, na których pokrycie inne dochody gminy nie wystar- czają, mogą taksy i opłaty być pobierane przed po- wzięciem uchwał co do ich poboru na następny rok względnie przed zatwierdzeniem tych uchwał przez władzę nadzorczą, jednak jedynie w wysokości za- twierdzonej w roku poprzednim.

§ 13. Do zatwierdzenia przez właściwą wła- dzę uchwał w przedmiocie poboru składek i opłat jest konieczne, aby uchwały te odpowiadały warun- kom określonym w §§ 14 — 32.

§ 14. Gminy mogą pociągać do opłacania składek w granicach art. 48 ustęp 1 cytowanych przepisów o organizacji gmin wyznaniowych żydow- skich tylko pełnoletnich członków obojga płci danej gminy, o ile w dniu uchwalenia składki mieszkali w jej terytorjalnym obrębie co najmniej od roku, a mianowicie:

- 1) głowy rodzin, płci męskiej lub żeńskiej,
- 2) pełnoletnie dzieci obojga płci, bądź mie- szkający przy swych rodzicach bądź też mieszkający osobno, o ile zarobkują już sa- modzielnie lub posiadają własny majątek,
- 3) mężczyźni niezonaci, kobiety niezamężne, bezdzietni wdowcy i bezdzietne wdowy.

O ile osoby wyżej wymienione w obrębie da- nej gminy wyznaniowej nie mieszkają, lecz uprawia- ją w jej obrębie rzemiosło, handel lub przemysł, albo posiadają majątek nieruchomy bądź tytułem wła- sności bądź współwłasności, podlegają one opodat- kowaniu w odnośnych gminach z tych tytułów. Opo- datkowanie to uwalnia ich od opodatkowania z te- goż tytułu w gminie miejsca zamieszkania.

Obowiązkowi opłacania składki podlegają je- dynie osoby fizyczne.

§ 15. Ustalenie ogólnej sumy dochodu, która musi być osiągnięta w drodze składek i w zależności od tego zasadniczych norm składek, należy w gminach wielkich do kompetencji rady gminy, w gminach mniejszych do kompetencji zarządu gminy (§§ 4 i 7).

§ 16. Podstawę obliczenia składki dla poszczególnych płatników stanowią:

- 1) dla osób, posiadających przedsiębiorstwa przemysłowe lub handlowe, względnie wykonujących zajęcie przemysłowe — podatek przemysłowy, pobierany w formie świadectwa przemysłowego;
- 2) dla osób, posiadających nieruchomości — państwowy podatek od nieruchomości, względnie państwowy podatek gruntowy bez oddzielnego dodatku i degressji;
- 3) dla osób, wykonujących samodzielne zajęcie zawodowe — państwowy podatek dochodowy;
- 4) dla osób, osiągających dochody z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę — podatek dochodowy od uposażeń służbowych (Dział II ustawy o państwowym podatku dochodowym), obliczony w stosunku rocznym.

Podstawę obliczenia stanowi wymiar wyżej wspomnianych podatków za rok poprzedzający rok poboru składek.

§ 17. Wysokość składki nie może przewyższać rocznie 10% podstawy obliczenia, z tem jednak zastrzeżeniem, że składka najniższa nie powinna wynosić mniej, niż 5 zł. Wszelkie zmiany w wymiarze podatków, stanowiących podstawę obliczenia składek, mają zastosowanie do tych składek.

§ 18. Dla osób, które żadnego z wymienionych w § 16 podatków nie opłacają, a podlegają obowiązkowi uiszczenia składki — składka nie może wynosić mniej, niż 5 zł — ani też więcej niż 20 zł rocznie.

Wolne od opłacania składki są jedynie te osoby, których ubóstwo jest bezwzględnie stwierdzone lub które stale korzystają z dobroczynności publicznej oraz rabini i podrabini. Członkowie zarządów gmin opłacają składki na zasadach ogólnych.

§ 19. Wymiaru składek dla osób, opłacających podatki, dokonywuje zarząd gminy na podstawie ich zeznań co do wymierzonych im podatków; w miarę potrzeby mogą się zarządy gmin zwracać do państwowych władz skarbowych o dane co do podatków państwowych wymierzonych płatnikom składki. Wymiaru składek dla osób, które żadnego z wymienionych w § 16 podatków nie opłacają, dokonywuje zarząd gminy na podstawie postanowień §§ 21 — 23.

§ 20. System wymiaru składek, ustalony w §§ 16 — 19, wprowadzony będzie w życie z dniem 1 stycznia 1933 r. Do tego czasu wymiar składek dokonywany będzie w myśl postanowień §§ 21—23.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Skarbu odroczyć dla poszczególnych gmin wyznaniowych żydowskich termin, wymieniony w ustępie pierwszym niniejszego paragrafu.

§ 21. Wymiaru składki t. zw. systemem szacunkowym dokonywuje się w ten sposób, iż przy wymiarze brane są pod uwagę:

- a) z jednej strony dochody płatnika z rzemiosła, przemysłu, handlu lub innych źródeł zarobkowania w obrębie danej gminy względnie z posiadanego w tej gminie majątku nieruchomego,
- b) z drugiej strony, stan i obowiązki rodzinne i dotychczasowa ofiarność płatnika dla gminy w formie ofiar i datków na jej cele lub osobistej ofiarnej pracy dla gminy albo też jej instytucji.

§ 22. Rozkład składki winien być równomierny; do składki więc winni być pociągani wszyscy członkowie gminy, do płacenia składki obowiązani, z wyjątkiem jedynie tych osób, których ubóstwo jest bezwzględnie stwierdzone lub które stale korzystają z dobroczynności publicznej oraz rabinów i podrabinów.

Członkowie zarządów gmin opłacają składki na zasadach ogólnych.

Składka najniższa nie powinna wynosić mniej niż 5 złotych rocznie.

§ 23. Wymiar składki dokonywany jest przez zarząd gminy, który w razie potrzeby może zgodnie z art. 11 powołanych we wstępie przepisów o organizacji gmin wyznaniowych żydowskich w tym celu utworzyć komisję z członków gminy t. j. przedstawicieli różnych zawodów, gałęzi handlu, przemysłu i t. p.; komisja taka ma jedynie głos doradczy. Liczbę i skład (podług zawodów) członków komisji ustala w gminach mniejszych zarząd, zaś w gminach wielkich rada gminy na wniosek zarządu. Obrady i uchwały komisji są poufne; uchwały zapadają zwykłą większością głosów przy obecności więcej niż połowy wszystkich członków komisji. Obradom przewodniczy przewodniczący, wybrany przez komisję z jej łona. Posiedzenie komisji zwołuje przewodniczący zarządu. Członkowie zarządu i rady gminy nie mogą być równocześnie członkami komisji.

§ 24. O dokonany wymiarze składki zawiadania zarząd gminy płatnika zapomocą pisemnego nakazu płatniczego. Nakaz powinien zawierać powołanie się na podstawę prawną, datę, podpis, wskazywać sumę, podlegającą zapłaceniu oraz miejsce i termin zapłaty i zawierać pouczenie o możliwości wniesienia zażalenia i o tem, że to ostatnie nie ma mocy wstrzymującej, oraz, że, w razie nieuiszczenia składki dobrowolnie w terminie 30-dniowym w kasie gminy wyznaniowej żydowskiej, zostanie ona ściągana w drodze egzekucji z doliczeniem kary za zwłokę i kosztów egzekucyjnych. Przeciwnie temu wymiarowi może płatnik w ciągu dni 14 od daty doręczenia wezwania wnieść zażalenie za pośrednictwem zarządu gminy do powiatowej wła-

dzy administracji ogólnej, która je rozszerzyga w normalnym toku instancji.

Zarząd gminy może jednak wskutek zażalenia sam zmienić wymiar składki.

W razie uwzględnienia zażalenia, winien zarząd gminy w ciągu dni 14 od daty doręczenia odnośnej decyzji zwrócić płatnikowi pobraną nie-słusznie składkę, w przeciwnym zaś razie zawiado-mić płatnika pisemnie o nieuwzględnieniu zażalenia.

§ 25. Celem zapobieżenia pomyłkom przy wymiarze składki winny zarządy gmin co roku uzupełniać, sprawdzać i poprawiać listy składek, zarówno co do liczby opodatkowanych jak i co do zmian majątkowych, jakie w międzyczasie u członków gminy zaszły.

§ 26. Zarząd gminy może składkę roczną rozłożyć na raty półroczne lub, gdy chodzi o większe sumy, nawet na raty kwartalne.

§ 27. Wszelkie wpływy z uboju rytualnego (zarówno za ubój bydła jak i drobin) mają być wnoszone wyłącznie do kasy gminy wyznaniowej żydowskiej.

Wszelkie wpływy z uboju podobnie jak i wszelkie pobory dla rzezaków i innych funkcyjnarjuszy, mających związek z ubojem, winny być preliminowane w budżecie gminy.

O ile w pewnych miejscowościach w chwili ogłoszenia niniejszego rozporządzenia gmina wyznaniowa nie przejęła jeszcze uboju rytualnego, przejęcie to może, aż do czasu wydania przepisów z art. 41 i 45 powołanych we wstępie przepisów o organizacji gmin wyznaniowych żydowskich, nastąpić tylko przy równoczesnem ustaleniu warunków pracy i płacy osób wymienionych w tychże artykułach. Odnośne uchwały gmin oraz wspomniane warunki wymagają w każdym poszczególnym wypadku zatwierdzenia przez właściwą władzę nadzorczą.

§ 28. Ubój może być dokonywany tylko na zasadzie taks w właściwy sposób (§ 7) ustanowionych. Pobieranie przez zarządy gmin taks wyższych od zatwierdzonych jest wzbronione, jak również dokonywanie przez rzezaków uboju poza nadzorem gminy. Wzbronione też jest pobieranie na rzecz gmin wyznaniowych żydowskich poza taksą za ubój, stanowiącą tylko wynagrodzenie za czynność uboju oraz za rytualne zbadanie (t. zw. koszerowanie), innych opłat od wagi mięsa. Pobór taks ma być tak uregulowany, aby nie obciążał mięsa sprzedawanego ludności nieżydowskiej.

§ 29. Wydzierżawienie przez zarządy gmin dochodów z rzezi nie jest dozwolone.

§ 30. Opłaty przewidziane w § 11 pobiera gmina wyznaniowa żydowska, stosując odpowiednio postanowienia §§ 24 i 26 z tą zmianą, że oznaczony przez zarząd gminy indywidualny wymiar opłat jest ostateczny.

IV. Ściąganie zaległych składek i opłat.

§ 31. Zaległe składki i opłaty w razie nieuiszczenia ich w terminach, wskazanych w nakazach płatniczych, będą ściągane na polecenie miejscowej władzy nadzorczej w trybie przymusowym na pod-

stawie przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowym w administracji (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 342).

§ 32. Ściągnięte przez siebie sumy wpłaca organ egzekucyjny zarządowi gminy wyznaniowej żydowskiej przy dołączeniu wykazu, zawierającego imię i nazwisko płatnika, miejsce zamieszkania, tytuł i wysokość sumy wpłaconej oraz rok za jaki składka wpłynęła.

V. Środki prawne od decyzji władz w sprawie zatwierdzania uchwał gmin wyznaniowych żydowskich co do gospodarki finansowej.

§ 33. Przeciw decyzji władzy zatwierdzającej przysługuje w gminach mniejszych zarządowi gminy, w gminach wielkich radzie i zarządowi gminy wyznaniowej prawo wniesienia w ciągu 14 dni od dnia doręczenia decyzji odwołania do Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego względnie do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej (§ 2). Decyzja tych władz jest ostateczna.

VI. Postanowienia końcowe.

§ 34. Jeżeli któryś z organów zarządu gminy albo nie wykonywa, albo wykonywa niezupełnie, albo nie w należytem czasie obowiązki, do których wykonywania jest on powołany w myśl obowiązujących przepisów, może wojewódzka władza administracji ogólnej wydać decyzję stwierdzającą powyższe okoliczności i nakazującą wykonanie odnośnych czynności w określonym terminie. W razie niezastosowania się organu gminy do tej decyzji mogą przez wspomnianą władzę być zastosowane właściwe środki przymusowe, przewidziane w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 342), bądź też mogą być przedsięwzięte przez władzę nadzorczą w zastępstwie odnośnego organu gminy i na koszt gminy czynności, zmierzające do wykonania zaniedbanych przez gminę wyznaniową żydowską obowiązków.

§ 35. Właściwy organ gminy wyznaniowej żydowskiej może w razie potrzeby uchylać w ciągu roku dodatkowe budżety i listy składek, do których stosują się analogicznie (poza ustalonym w § 6 terminem) postanowienia §§ 1 — 7.

§ 36. W tych wypadkach, w których w myśl niniejszego rozporządzenia decyzje wydawane są w I instancji przez powiatową władzę administracji ogólnej, władzą odwoławczą jest wojewódzka władza administracji ogólnej. W tych zaś wypadkach, w których decyzje wydawane są w I instancji przez wojewódzką władzę administracji ogólnej (Komisarza Rządu m. st. Warszawy), władzą odwoławczą jest naczelną władza nadzorczą.

§ 37. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie dwóch tygodni od dnia ogłoszenia.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
J. Jędrzejewicz

Minister Spraw Wewnętrznych: Bronisław Pieracki
Minister Skarbu: Jan Piłsudski